

ANBI-Status

De Stichting Duitsland Instituut bij de Universiteit van Amsterdam (DIA; ook bekend als Duitsland Instituut of Duitsland Instituut Amsterdam) beschikt over een ANBI-status. De stichting is geregistreerd als een algemeen nut beogende instelling.

Overweegt u nu in het kader van onze ANBI-status ons werk te willen ondersteunen met schenkingen, kijkt u dan voor meer informatie [op de site van de Belastingdienst](#) en neemt u anders contact op met ons instituut.

In het kader van onze ANBI-status bieden wij als DIA graag de hieronder volgende informatie.

RSIN

Ons RSIN (Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer)/fiscaal nummer ANBI luidt: 805133422

Vestiging en bereikbaarheid stichting

Het DIA is gevestigd in het Oost-Indisch Huis aan de Oude Hoogstraat 24 te Amsterdam. Dit is tevens ons adres van inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Post ontvangen we graag op het adres: Postbus 1628, 1000 BP Amsterdam. Pakketten kunnen worden verzonden aan Tafelbergweg 51, 1105 BD Amsterdam. Lees verder onder [‘Contact en route’](#) over hoe u ons kunt bezoeken.

Standaardformulier publicatieplicht

Via het [standaardformulier publicatieplicht](#) informeren wij u over het boekjaar 2022.

Doelstelling DIA

De missie van onze stichting staat vast op onze homepage:

Het Duitsland Instituut Amsterdam (DIA) is het academische kennisinstituut in Nederland over het moderne Duitsland. Wij zetten ons in voor meer kennis over Duitsland, de positie van de Duitse taal en Nederlands-Duitse uitwisseling.

Onze doelstelling is als volgt geformuleerd in onze statuten alsook in onze Code Goed Bestuur:

De stichting stelt zich ten doel:

- a. het geven van onderwijs en verrichten van onderzoek op het gebied van onder andere moderne Duitse geschiedenis, politiek, economie, maatschappij en cultuur;*
- b. het organiseren en initiëren van interdisciplinair onderzoek met betrekking tot Duitsland;*
- c. het ter beschikking stellen van de resultaten van het onder a en b gestelde aan onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven, overige relevante instellingen, de media en het grote publiek;*
- d. het in het bijzonder ontwikkelen en uitvoeren van activiteiten en projecten over moderne Duitse geschiedenis, politiek, economie, maatschappij en cultuur voor Nederlandse (onderwijs)instellingen, het bedrijfsleven, de media en het grote publiek;*
- e. het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.*

U kunt de [Code Goed Bestuur](#) graag hierop naslaan en deze tevens raadplegen om meer te weten te komen over onze organisatie als het om zaken als bestuur, toezicht en de belangrijkste werkwijzen bij het DIA gaat.

Bestuur en Raad van toezicht DIA

Onze stichting wordt geleid door een directeur(-bestuurder): [professor dr. Ton Nijhuis](#). Nijhuis is als hoogleraar verbonden aan de Universiteit van Amsterdam.

Het DIA heeft een Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan. De raad telt anno 2023 vijf leden. Voorzitter is drs. [Tom de Bruijn](#) (Voorzitter Raad van Toezicht Instituut Clingendael & vmlg. Permanent Vertegenwoordiger te Brussel).

Leest u op onze website meer over alle [leden van de RvT](#). De leden van de RvT ontvangen geen vacatiegeld of onkostenvergoeding voor hun inzet voor het DIA. Wilt u meer lezen over de RvT en bent u nieuwsgierig naar het reglement dan wel de profielschets van de RvT: bekijkt u dan de [reglementen RvT](#).

Beloningsbeleid DIA

De stichting DIA is een onafhankelijk rechtspersoon, gelieerd aan de UvA. De medewerkers ontvangen een salaris & beloning welke op hoofdlijnen de arbeidsvoorwaarden van de cao UvA (VSNU) volgen. Het DIA beschikt over een eigen Personeelsreglement. Dit is in december 2018 met instemming van het personeel ontvangen en door de Raad van Toezicht vervolgens goedgekeurd. In januari 2021 is als Bijlage bij het Personeelsreglement de salaristabel voor 2021 vastgesteld door de directeur(-bestuurder). De tabel is gebaseerd op VSNU-2013-plus 1% met een doorrekening van indexatie van nogmaals 1% in januari 2018 én

in 2019. Aansluitend daarop zijn in januari 2020 en 2021 eveneens een verhoging van de salarissen van 1% doorgevoerd. Per 1 september 2020 volgt het DIA voor de salariering van zijn promovendi de tabel van de cao VNU-2020-juni.

De directeur van het DIA is in dienst van het DIA en de Universiteit van Amsterdam. Zijn salaris als hoogleraar/directeur is conform de cao van UvA/VSNU.

In het kader van de Wet normering topinkomens (WNT) kunt u [hier](#) meer lezen over het beloningsbeleid bij het DIA in 2022. Er is bij het DIA geen sprake van overschrijding van de normering betreffende de WNT geweest (Accountantsverslag 2022).

Ook in eerdere jaren is geen overschrijding voorgekomen. Hier kunt u eerdere verantwoordingen raadplegen: [2019](#), [2018](#), [2017](#), [2016](#), [2015](#) en [2014](#).

Visie en werkwijze van het DIA

Het DIA is het nationale kenniscentrum over het contemporaine Duitsland in Europese context. Het opereert op het raakvlak van onderwijs, wetenschap en maatschappij. Het DIA geeft vorm aan een structureel en geïntegreerd programma gericht op Duitsland, omdat de stichting het noodzakelijk acht dat er voldoende gefundeerde kennis over Duitsland in Nederland wordt gegenereerd en verspreid. Het DIA zet zich daarbij actief in om de marginalisering van het vak Duits en de kennis van de Duitse taal in Nederland tegen te gaan.

In het kader van de meer-jarensamenwerking met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het DIA een Duitsland-Agenda opgesteld. In het stuk 'Aandacht voor Duitsland. Een continue opgave voor het Duitsland Instituut Amsterdam' (juli 2017) geeft het DIA aan dat de aandacht voor Duitsland in de afgelopen jaren is vergroot en er thans een positieve beeldvorming over ons belangrijkste buurland heerst. De stichting komt echter ook tot de conclusie dat de nu aanwezige kennis over Duitsland en die van de Duitse taal allesbehalve toekomstbestendig is. Omdat Duitsland té belangrijk is voor Nederland om niet in het vizier te houden, wil het DIA blijvend van dienst zijn van nieuwe generaties scholieren, studenten en werknemers die de beschikking nodig (zullen) hebben over goede Duitsland-kennis en -competenties én die de Duitse taal beheersen.

Onze organisatie is daarom actief in de zogenoemde doorlopende leerlijn. We geven impulsen aan ontwikkelingen binnen het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en hoger onderwijs. Ook ondersteunen we aan een brede groep van (andere) professionals als academici, journalisten en ambtenaren, die kunnen profiteren van onze kennis en het DIA-activiteitsaanbod.

Onze verschillende afdelingen kennen elk hun eigen werkterrein, doelgroep en

project-typen, maar onze thema's zijn veelal dezelfde. De thema's laten zich voor 2021 samenvatten in de volgende paraplu-begrippen: Duitsland & Europa, Duitsland in een nieuw tijdvak, Duitse taal & literatuur en Mobiliteit & uitwisseling. Bij de eerste twee thema's komen onder andere de vraagstukken in de economie, rondom duurzaamheidsbeleid, omgang met migratie, de stand van de Europese integratie en Duitslands buitenlandse politiek in een veranderende wereld aan bod.

Samen geven we invulling aan onze centrale missie. Daarbij wordt de synergie gezocht tussen de verschillende afdelingen en collega's. Bij het DIA werken we vanuit het idee dat de som van ons werk meer is dan het geheel der delen.

Sinds het begin van de oprichting van de stichting financiert naast het ministerie van OCW, de Universiteit van Amsterdam het DIA. Het DIA is dan ook sterk betrokken bij de opleidingen Duitse taal en cultuur (bachelor Duitslandstudies), Europese Studies (taalverwerving) en Geschiedenis (master Duitslandstudies) en een promovendi-opleiding. Langlopend is ook de samenwerking met de Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen (FMG), vooral als het gaat om promotietrajecten.

De Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) ondersteunt het DIA sinds 2001. Dankzij de gelden uit 'Bonn' kan het DIA onder meer promotietrajecten financieren, prominente Duitse gastsprekers naar Nederland halen en mobiliteit van medewerkers, studenten en wetenschappers naar Duitsland stimuleren. In het kader van de zwakke positie van de Germanistiek aan Nederlandse universiteiten krijgt het DIA in de huidige vijf-jaren-financiering extra middelen om hieromtrent bijzondere maatregelen te nemen of impulsen te geven. Daarbij telt het DIA in 2021 een taal-assistent, die direct vanuit Bonn worden gefinancierd. Daarnaast maakt de DAAD de positie van een Lektor bij de Duitslanddesk evenals die van een Fachlektor bij de afdeling Academisch onderwijs & onderzoek mogelijk.

Jaarprogramma DIA: een blik op 2021

Lustrum

In 2021 bestaat het DIA 25 jaar. De aandacht die we genereren in dit vijfde lustrumjaar willen we vooral inzetten om te informeren over waar het ons als organisatie om gaat: Duitsland en het belang van Duitsland voor Nederland. En de grote waarde die het beschikken van kennis van land en taal voor Nederland heeft. Het hele jaar blikken we terug, maar vooral ook vooruit via de sociale media en de [DIA-website](#). We plannen twee grotere publieksbijeenkomsten in het najaar. Ook zal een aantal speciale Duits-Nederlandse thema's in een podcast-serie worden belicht.

Activiteiten voor het Voortgezet Onderwijs en de Lerarenopleiding

Het DIA kiest voor een sterke bezetting van de Onderwijsafdeling en werkt continu aan de uitbreiding van eigen expertise. Bij de afdeling is de DAAD-taalassistent betrokken. Tevens is in schooljaar 2020-2021 een *Mach-Mit!*-Mobil-projectmedewerker in dienst. (Met financiering van Nuffic. De auto is gesponsord door Mercedes.) Deze collega verzorgt (online) gastlessen en educatieve programma's. In navolging van eerdere projecten in het kader van het programma 'Onbegrensd' (ministerie van Binnenlandse Zaken) zal eveneens aandacht zijn voor bezoeken in de grensregio.

Voor het vak Duits continueert de Onderwijsafdeling onder meer het succesvolle digitale 'Frühstücksei' (opdrachten over actuele thema's als lesstarter, in het Duits en tegenwoordig uitgebreid met een indeling van opdrachten naar ERK-niveau). Ook het gastspreker-project 'Blik op de Muur', de Dag van de Duitse taal (22 september 2021) en de Hiphop-Battle vinden weer plaats.

Op basis van de uitkomsten van het Belevingsonderzoek Duits 2017 werkt de afdeling aan deze twee centrale projecten:

- In de collegereeks 'Deutschland Heute' geven medewerkers van het DIA en externe specialisten gastcolleges aan de lerarenopleidingen Duits in Nederland. Zij bieden een kwalitatieve en inhoudelijke aanvulling als het gaat om kennisoverdracht met betrekking tot politieke, maatschappelijke en historische informatie aan deze toekomstige leraren.
- Door betere nazorg na de opleiding neemt de kans op uitval bij nieuwe docenten Duits af. Daarom is de 'DIA-Akademie' voor speciaal deze doelgroep opgezet met als doel om een blijvend bindend netwerk te scheppen én intervisie, steun en kennis te bieden op inhoudelijk, persoonlijk en didactisch gebied.

Vanaf het schooljaar 2019/2020 is in klas 4 van het voortgezet onderwijs gestart met de verruiming van het thema 'Duitsland' bij het vak geschiedenis naar de periode tot en met 1991 (dit was 1945). Eind 2020 is speciaal voor leraren een DIA-bundel gelanceerd over dit onderwerp. De thema's en de didactiek hieruit zullen in een reeks kleinere sessies vorm krijgen als nascholing.

In 2021 is het DIA verder betrokken bij het INTERREG-project, dat geleid wordt door het Zentrum für Niederlande-Studiën in Münster. Samen werken we aan lesmateriaal over Duitsland en Nederland voor diverse schoolvakken in de bovenbouw van Duitse *Gymnasien* en *Gesamtschulen* en voor de bovenbouw van havo en vwo in Nederland (profielen Cultuur en Maatschappij respectievelijk Economie en Maatschappij). Het lesmateriaal is tevens inzetbaar als thematische voorbereiding van uitwisselingsprojecten tussen scholen.

Academisch onderwijs & onderzoek en het Graduiertenkolleg

Bij de [afdeling Academisch onderwijs & onderzoek](#) werken de directeur en drie wetenschappelijke medewerkers. In september 2020 is een nieuw DAAD-Fachlektor gestart. Daarnaast verblijven er elk jaar gastonderzoekers aan het DIA. Bovendien heeft het DIA een bijzondere leerstoel 'Historische Cultuur van Duitsland: filosofie, kunst en literatuur' aan de Vrije Universiteit ingesteld. Deze wordt bekleed door professor dr. Maarten Doorman. Nicole Colin is op persoonlijke titel onbezoldigd hoogleraar aan de Faculteit der Geesteswetenschappen aan de UvA.

Het nationale [Graduiertenkolleg \(GK\)](#) is een opleiding voor promovendi en masterstudenten die bijdraagt aan de ontwikkeling van nieuwe generaties Duitslanddeskundigen in Nederland. De thema's van het GK hebben doorgaans ook een meer algemene maatschappelijke relevantie en zijn interessant voor een groter publiek. Daarom wordt i.s.m. het Goethe-Institut Niederlande en debatcentrum SPUI25 vaak ook een publiekslezing, de Amsterdam German Studies Lecture, georganiseerd en zorgt de webredactie voor bijpassende interviews en achtergrondartikelen.

Ten tijde van het thuiswerken door de corona-pandemie worden er in het kader van het Graduiertenkolleg een serie workshops georganiseerd, waar de promovendi (de voortgang in) hun eigen onderzoeksproject online voorstellen en samen met de andere promovendi en wetenschappelijke staf van het DIA het onderzoek en aanverwante thema's bespreken en bediscussiëren. Deze Werkstätte worden gecoördineerd door de DAAD-Fachlektor dr. Mario Daniëls.

Verder staan voor 2021 in ieder geval deze inhoudelijke themabijeenkomsten (opnieuw) gepland:

- 'Probleemwijken in Nederland en Duitsland' met Mathijs Eskes (Verweij-Jonker Instituut)
- 'Nach dem Strukturbruch. Veranderende arbeidsverhoudingen in Nederland en Duitsland in de jaren zeventig-negentig' in samenwerking met het IISG en het Posthumus Instituut, met Nicole Maijer-Ahuja (Goettingen), Rosa Kosters (IISG), Sibylle Marti (FernUniversität Hagen), Marcel Keune (UvA)
- 'New visions of German History' met Frank Biess (AGSL, University of California)

Ook in het collegejaar 2020-2021 verzorgt het DIA onderwijs bij de opleidingen Duits en Europese Studies. Verder participeert het DIA bij de institutionele samenwerking in de vorm van een *double degree* tussen de faculteit Duitse Taal en Cultuur van de UvA en de master Literatur und Medienpraxis van de Universiteit Essen-Duisburg. Het DIA levert vanuit haar expertise een substantiële

bijdrage aan de master Duitslandstudies binnen de opleiding Geschiedenis. Tevens is het DIA betrokken bij landelijke initiatieven en programma's om zij-instromers tot leraren Duits op te leiden.

Het DIA werkt samen met onder meer het Huizinga Instituut, de Amsterdam School for Culture and History (ASCH), Amsterdam Centre for European Studies (ACES), het Amsterdam Institute for Social Science Research (AISSR) en het Netwerk Politieke Geschiedenis. Diverse onderzoekstrajecten (promovendi) worden gematcht door de UvA en de Universiteit Maastricht. Het DIA participeert internationaal samen met negentien andere door de DAAD ondersteunde instituten in een [samenwerkings-verband van Centers of Excellence for German and European Studies](#). Sinds 2017 bezoeken studenten en onderzoekers van de centra elkaars instellingen. Voor 2021 zet het DIA (met de UvA, master Duitslandstudies) de samenwerking graag weer voort met de master Geschichte und Politik des 20. Jahrhunderts van de Friedrich Schiller Universität in Jena en met het Jena Center Geschichte des 20. Jahrhunderts, door kleinschalige bezoeken en/of digitale uitwisseling van studenten en staf mogelijk te maken.

Onze brede informatiefunctie

De Pers- en communicatiemedewerkers van het DIA begeleiden uiteenlopende informatieverzoeken gericht aan het instituut én brengen ontwikkelingen in Duitsland alsook eigen activiteiten proactief onder de aandacht - via de website van het instituut, persberichten, nieuwsbrieven en social media.

De webredactie van Duitslandweb werkt nauw samen met de communicatie-collega's, maar kent haar eigen journalistieke taken en vrijheid. Zij verzorgt het dagelijkse nieuws in korte berichten, de achtergrondstukken, dossiers en het Naslagwerk. De redactie vat actuele maatschappelijke debatten in Duitsland samen, verwijst naar wie er toe doet en signaleert welke ontwikkelingen - vooral voor Nederland - relevant zijn.

In het najaar van 2021 vinden in Duitsland verkiezingen voor de Bondsdag plaats. Het DIA overlegt met verschillende partners hoe een *Wahlabend* dan wel politiek event te kunnen realiseren. Verder staat 2021 in het teken van het einde van meer dan vijftien jaar kanselierschap van Angela Merkel. Het DIA stelt zich ten doel een aantal activiteiten en projecten te organiseren over deze periode, haar politieke leven en hoe Duitsland zich heeft ontwikkeld op politiek, maatschappelijk en (inter)cultureel terrein. Het Duitslandweb bericht hierover, en dan met name over de oplossingen die het land moeizaam zoekt, en over de mogelijke transitie die worden ingezet. Blijvende thema's zijn daarnaast de Nederlands-Duitse relatie en samenwerking, de energie- en milieutransitie, het populisme en rechts-extremisme (ook in Europees perspectief).

In 2020 heeft het DIA de 'DIA Sprechstunde' ontwikkeld. In deze reeks beantwoorden DIA-medewerkers vooraf gestelde publieksvragen rondom een aangekondigd thema zoals Berlijn of Duitse cultuur. Het DIA zet deze serie in 2021 voort alsook podcast-gesprekken in het kader van Duitsland en Europa en het format 'Het DIA ontmoet'.

De succesvolle filmreeks DEUTSCHES KINO biedt een laagdrempelige manier om met de Duitse cultuur en taal in contact te komen. Samen met het Goethe-Institut Nederlande en de filmhuizen Lumen en Het Ketelhuis halen wij actuele en bijzondere Duitse films naar Nederland die hier geen distributeur vinden.

Het documentatiecentrum bevat een collectie die in eerste instantie bedoeld is als tastbare kennisbasis voor de medewerkers van het DIA. Gerichte aanvragen van derden om het materiaal te raadplegen worden gehonoreerd; specifieke vragen worden telkens door de betreffende medewerkers beantwoord.

DIA-Mobiliteitsprogramma gericht op Duitsland

Bij de Duitslanddesk werken vijf collega's, waaronder een DAAD-Lektor/projectmedewerker Duitslanddesk (deels gefinancierd door de DAAD) en een DAAD-taalassistent. Beiden doceren ook aan de UvA.

In 2021 zet de Duitslanddesk haar brede communicatie-strategie en activiteitenprogramma voort. Online activiteiten bieden de kans meer publiek te bereiken, dat niet voor een kort cursusprogramma naar Amsterdam komt. De Desk zet daarom een reeks korte Webinars op over verschillende thema's rond studeren in Duitsland. Met de campagne 'Studeren in Duitsland' inspireert de Duitslanddesk jongeren met authentieke ervaringen van leeftijdsgenoten die dicht bij de doelgroep staan. Onderdeel hiervan is het samenwerken met *influencers* en studentenambassadeurs die tijdens (online) gastlessen en op grote evenementen zoals de Nationale Buitenlandbeurs over hun studieverblijf in Duitsland vertellen. Ons studentenambassadeursprogramma wordt continu vernieuwd, waarbij lesmateriaal in de Duitse les kan worden ingebed. In 2019 is op initiatief van de Duitslanddesk het 'Duitsland Alumni Netwerk' (DAN) opgericht, met een zelfstandig bestuur van vier Duitsland-alumni. In 2020 zijn de activiteiten door corona stil komen te liggen. Het DIA ondersteunt het netwerk om digitale en kleinschalige activiteiten voor Duitsland-alumni weer op de rails te krijgen. Ook zet het DIA in op de organisatie van een deskundigenbank van Duitsland-alumni.

Om de taal-drempels te verlagen biedt het DIA studenten onder andere de mogelijkheid aan om een gratis online-taaltest Duits af te leggen, de van het TestDaF-Instituut aangeboden ONSET-test. Deze test geeft een indicatie over het taalniveau Duits en dient ter voorbereiding op de internationaal erkende Testdaf.

De gevolgen van de corona-pandemie zijn zichtbaar in het aantal aanvragen dat het DIA ontvangt voor een DIA-Stipendium. We verwachten echter net als voorgaande jaren na de pandemie opnieuw veel interesse voor het DIA-Stipendium. Het aantal aanvragen is de afgelopen jaren (2020 en 2021 uitgezonderd) stabiel bij circa 210 aanvragen per jaar. We gaan ervan uit dat we in 2021 in ieder geval zo'n 25 personen kunnen ondersteunen. Alle cijfers en evaluaties van stipendiaten van de afgelopen jaren zijn te vinden op de site studereninduitsland.nl.

Actueel verslag van uitgeoefende activiteiten

Wilt u weten wat er op de planning staat bij het DIA? Kijk dan in de [agenda](#).

Voor een overzicht van onze activiteiten in de afgelopen jaren verwijzen wij naar onze [Jaarverslagen](#).

Financiële verantwoording

Voor een verkorte weergave van onze financiën verwijzen wij naar het meest actuele overzicht van de Baten en Lasten: onze publicatie daarvan in ons [meest recente Jaarverslag](#). Verantwoordingen over onze eerdere jaren vindt u telkens in het betreffende jaarverslag opgenomen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/anbi-status>